

ปัจจัยทำนายนการคุมกำเนิดของมารดาวัยรุ่นที่มีบุตรคนแรกในระยะหลังคลอด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การผดุงครรภ์ขั้นสูง)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2557

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยทำนายการคุมกำเนิดของมารดาวัยรุ่นที่มีบุตรคนแรก ในระยะหลังคลอด

FACTORS PREDICTING CONTRACEPTION IN FIRST-TIME ADOLESCENT MOTHERS DURING POSTPARTUM PERIOD

นาฏนฤมล ทองมี 5236539 NSAM/M

พย.ม. (การผดุงครรภ์ขั้นสูง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: เอมพร รตินทร, Ph.D. (NURSING), ปิยะนันท์ ลิ้มเรืองรอง, Ph.D. (NURSING)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive study) เพื่อศึกษาความสามารถของปัจจัยด้านรายได้ ความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิด ทักษะคิดต่อการคุมกำเนิด และการรับรู้การสนับสนุนจากบุคคลสำคัญ ในการทำนายการคุมกำเนิดของมารดาวัยรุ่นที่มีบุตรคนแรกในระยะหลังคลอด กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาวัยรุ่นที่มีบุตรคนแรกจำนวน 122 ราย ที่โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จังหวัดอุบลราชธานี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิด แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะคิดต่อการคุมกำเนิด แบบสอบถามการรับรู้การสนับสนุนจากบุคคลสำคัญ และแบบสัมภาษณ์การคุมกำเนิด 6 สัปดาห์หลังคลอด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โดยการทดสอบสถิติทดสอบที (t - test) การทดสอบแมนน์-วิทนี (Mann-Whitney) และการใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis)

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านรายได้ ความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิด ทักษะคิดต่อการคุมกำเนิด และการรับรู้การสนับสนุนจากบุคคลสำคัญไม่สามารถทำนายการคุมกำเนิดของมารดาวัยรุ่น ในระยะหลังคลอดได้ ($p > .05$) นอกจากนี้ ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในการคุมกำเนิดน้อย และทราบเพียงการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดเท่านั้น แต่ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.6) มีการคุมกำเนิดเมื่อมาตรวจหลังคลอด 6 สัปดาห์ โดยมีมารดาเป็นผู้ตัดสินใจ

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิดแก่วัยรุ่นตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และให้ในช่วงแรกหลังคลอด และมารดาวัยรุ่นควรได้รับการส่งเสริมให้มาตรวจหลังคลอดทุกรายนอกจากนี้ มารดาของวัยรุ่นควรได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิดที่ถูกต้อง เพื่อช่วยเหลือให้มารดาวัยรุ่นมีการคุมกำเนิดหลังคลอดอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

คำสำคัญ : มารดาวัยรุ่น/ การคุมกำเนิดหลังคลอด/ปัจจัยทำนาย

FACTORS PREDICTING CONTRACEPTION IN FIRST-TIME ADOLESCENT MOTHERS DURING POSTPARTUM PERIOD

NARDNARUMON THONGMEE 5236539 NSAM/M

M.N.S. (ADVANCED MIDWIFERY)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: AMEPORN RATINTHORN, Ph.D. (NURSING),
PIYANUN LIMREANGRONG, Ph.D. (NURSING)**ABSTRACT**

The present study was a descriptive study which aimed at investigating the predictive power of factors including incomes, knowledge of contraception, attitudes toward contraception, and perceived support from significant persons to predict contraception in first-time adolescent mothers in the postpartum period. The study participants consisted of 122 first-time adolescent mothers at Sappasitprasong Hospital, Ubon Ratchathani Province. Data were collected by means of the demographic questionnaire, the knowledge of contraception questionnaire, the attitudes toward contraception questionnaire, the perceived support from significant persons questionnaire, and the six-week postpartum interview questionnaire. Data were analyzed using the t-test, Mann-Whitney U test, and Logistics Regression Analysis.

The study findings revealed that the factors of incomes, knowledge of contraception, attitudes toward contraception, and perceived support from significant persons could not predict contraception in first-time adolescent mothers in the postpartum period ($p > 0.05$). Moreover, it also found that adolescent mothers in this study had low levels of contraceptive knowledge and know only about using oral contraception pills, but most adolescent mothers (83.6%) accepted contraception when they came for 6 weeks postpartum check-ups, with the decision being made by their mothers.

Based on such findings, it is recommended that contraceptive knowledge should be provided to adolescents at junior high school level and again in the early postpartum period and all adolescent mothers should be encouraged to come for postpartum follow-ups. In addition, the adolescents' mothers should be equipped with the correct knowledge of contraception to ensure effective and continued use of contraception in adolescent mothers.

**KEY WORDS : ADOLESCENT MOTHERS / POSTPARTUM CONTRACEPTIVE USE /
PREDICTING FACTORS**

107 pages